

ת"פ (ירושלים) 54813-07-19 - מדינת ישראל נ' עאסם עטון

ת"פ (ירושלים) 54813-07-19 - מדינת ישראל נ' עאסם עטון שולם ירושלים

ת"פ (ירושלים) 54813-07-19

מדינת ישראל

נגד

עאסם עטון

בית משפט השלום בירושלים

[14.01.2025]

כבוד השופט אביחי דורון

החלטה

הנאשם הורשע במסגרת הסדר שגובש בין הצדדים, בכתב אישום מתוקן, בעבירה של גניבה בידי עובד ממעביד, לפי סעיף 391 לחוק העונשין, התשל"ז-1971.

מעובדות כתב האישום עולה כי עת ששימש הנאשם כקופאי בסופר רמי לוי בירושלים, בשנת 2017, גנב כסף מזומן בסך ₪ 2,458 וזאת לאחר שערך זיכויים פיקטיביים המציינים החזרת מוצרים על ידי הלקוחות.

במסגרת ההסדר נשלח הנאשם לשירות המבחן לבחינת עניינו ולבקשת ההגנה לבחינת שאלת הרשעתו.

תסקירי שירות המבחן

בתסקיר ראשון שהוגש בעניינו של הנאשם, מיום 21.12.22, פירט שירות המבחן, בהרחבה, אודות קורות חייו של הנאשם.

כבר באותה עת, וחרף האמביוולנטיות שזיהה שירות המבחן ביחס לרצון הנאשם להסתייע בשירותיו של שירות המבחן, הביע הנאשם חרטה על האירוע המתואר בכתב האישום, וגם לקח אחריות.

שירות המבחן התרשם שלנאשם יכולת טובה להיתרם מקשר עם גורמי טיפול לשם בחינת התנהלותו וחיזוק היכולת להתמודד בצורה מיטבית.

בהתייחס לגורמי הסיכוי לשיקום, ציין שירות המבחן את מעורבותו הראשונה של הנאשם בפלילים ואת היציבות

וההתמדה אותה מגלה במסגרות חיי השונות. לצד זאת, בהיעדר טיפול מתאים לצרכיו העריך שירות המבחן, כי קיים

סיכוי להישנות התנהגות עוברת חוק בעתיד.

ניסיונות של שירות המבחן לגייס את הנאשם להליך טיפולי וכמו גם אפשרות לבניית תכנית של"צ, עלו בתוהו, שכן לא הצליח ליצור עם הנאשם קשר, כאשר גם זה מצדו לא עשה דבר.

למרות הדברים איפשר שירות המבחן שילוב הנאשם בהליך טיפולי, בתנאי יבטא בפני בית המשפט נכונות לעמוד בקשר עמו, זאת בשילוב של של"צ בהיקף של 300 שעות.

בהתייחס לשאלת ההרשעה, מצא שירות המבחן להמליץ על ביטול ההרשעה וביסס זאת על תפקודו התקין, אורח חיים נורמטיבי וכן על מנת שלא לפגוע בהמשך התפתחותו בתחום עבודתו ולימודיו, כל זאת, בהעדר אינטרס קונקרטי מובהק.

בדיון שלאחר המלצת שירות המבחן, ונוכח עתירת ההגנה לאי הרשעה, בהינתן העבירה אותה ביצע הנאשם ומתחם הענישה הנוהג מצאתי לנכון לשלב את הנאשם במסגרת טיפולית בעודו מנהל את ההליך הפלילי ולא כפי שהמליץ שירות המבחן במסגרת צו מבחן, לאחר סיום ההליכים.

מתסקיר שירות המבחן, עלה כי הנאשם שולב בהצלחה בטיפול פרטני, הנאשם משתף פעולה ומעמיק בקשייו הרגשיים. לאור האמור הוחלט על המשך שילוב בטיפול פרטני, וכן על שילובו בקבוצה של אלכוהוליסטים אנונימיים. לאור השתלבותו התקינה של הנאשם, המליץ שירות המבחן על צו מבחן בן 12 חודשים, ושל"צ בהיקף של 300 שעות. בהתייחס לשאלת ההרשעה, שב שירות המבחן על עמדתו בדבר ביטול הרשעת הנאשם.

בדיון שלאחר מכן, ביקש ב"כ הנאשם שהות על מנת להגיש למאשימה מסמכים שיאפשרו למאשימה לשקול את עמדתה, בהתייחס לשאלת ההרשעה.

בית המשפט שב על עמדתו לפיה בטרם קבלת החלטה סופית בעניינו יש לבחון את מצבו של הנאשם לאורך זמן ובפיקוחו של בית המשפט, לאור האמור עתרו הצדדים להמשך טיפול בשירות המבחן ולתסקיר משלים.

בתסקיר שהוגש תשעה חודשים לאחר החלטת בית המשפט ולאור שילובו של הנאשם בטיפול, תוארה השתלבות תקינה תוך מחויבות מלאה לתהליך. לדברי שירות המבחן, הטיפול בו נמצא הנאשם מפחית את הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק.

שוב, חזר שירות המבחן על עמדתו לפיה יש להטיל על הנאשם צו מבחן בן 12 חודשים לשם המשך טיפול, וכן של"צ בסך 300 שעות. בהתייחס לשאלת ההרשעה, שב שירות המבחן על עמדתו לפיה יש לבטל את הרשעתו לשם המשך אורח חיים תקין, ומבלי שייפגעו חייו המקצועיים והאקדמיים.

בדיון שלאחר מכן ביקש ב"כ הנאשם לדחות את הדיון על מנת לאתר חוזרי מנכ"ל המעידים כי הרשעה עלולה לפגוע בעתידו המקצועי של הנאשם.

טיעוני הצדדים לעונש

במסגרת טיעוני הצדדים לעונש ביקש בית המשפט, נוכח המחלוקת היחידה בין הצדדים בשאלת ההרשעה, לצמצם את טיעוניהם לסוגיית זו בלבד.

בטיעוניה עמדה המאשימה על התנאים שנקבעו בהלכת כתב ועל העובדה שהנאשם, למרות המלצת שירות המבחן אינו עומד בתנאיה של ההלכה ומשכך לדבריה, אין להכליל את הנאשם בחריגים המתקיימים לאי הרשעת הנאשם. שכן, הפגיעה המתוארת בנאשם אינה אנושה וממשית.

בעתירה לעונש עתרה המאשימה, ל300 שעות של"צ, מאסר על תנאי, התחייבות וקנס.

בטיעוניה עמד ב"כ הנאשם על מועד ביצוע העבירה, אשר לדבריו מהווה נסיבה המטה את הכף משמעותית לביטול הרשעת הנאשם. הסניגור הגיש פסיקה, שאמנם לא מתייחסת לעבירה בה הורשע הנאשם אך מתייחסת לעבירות חמורות יותר שבסופן קבע בית המשפט אי הרשעה.

בדבריו סיפר הנאשם על כבדת הדרך אותה עבר, ועל הזמן והכסף הרב שהשקיע להגשמת שאיפותיו. הנאשם הביע את חרטתו על המקרה, ועל ניסיונותיו לסיים את האירוע בטרם הגיע למשטרה. בדבריו ביקש שבית המשפט יתחשב בכך שמבקש שמעשיו מן העבר לא ישפיעו על עתידו.

לעיונו של בית המשפט הוגש מכתב מבית ספר אליו התראיין הנאשם, ממנו עולה כי במסגרת "חסימה" של משרד החינוך, בית המשפט נמנע מלקבלו לעבוד בשירותיו. עוד הוגש לעיון בית המשפט חוזר מנכ"ל המתייחס לתנאים להעסקת עובד הוראה.

דיון והכרעה

עיון בחוזר המנכ"ל שהוגש לעיונו של בית המשפט, מעלה כי העבירה בה הורשע הנאשם אינה מונעת את העסקתו במשרד החינוך, הווה אומר לא מתקיים בעניינו של הנאשם אינטרס קונקרטי שיש בו בכדי להביא לביטול הרשעה. בהינתן שהצדדים מסכימים על שאלת העונש, הרי שנותרה כפי שאמרתי לעיל, רק שאלת הרשעתו של הנאשם. בהעדר אינטרס קונקרטי, נשאלת השאלה האם יש בדברים האמורים לעיל בכדי להביא לביטול הרשעתו.

בטרם אנמק את החלטתי אקדים ואומר, בהינתן שקילת מכלול השיקולים לחריגה מן הכלל הקובע כי יש להרשיע אדם בדין, זהו המקרה הקלאסי לחריגה.

דרך ארוכה עבר הנאשם שלפני, התגייסותו של הנאשם לתהליך לא הייתה פשוטה עבורו, זמן לא מבוטל לקח עד שהנאשם פנים את משמעות הצורך בקבלת עזרה טיפולית להיטיב עם מצבו.

נסיבות חייו של הנאשם לא פשוטות, בלשון המעטה. אינני מקל ראש במעשיו של הנאשם, אשר דרשו תחכום רב ומחשבה בטרם עשיית המעשה.

אל מול זאת, עומדת לזכותו של הנאשם התגייסותו של הנאשם להליך הטיפולי, פעם אחר פעם הקשה בית המשפט על הנאשם וביקש ללמוד אט אט אודות התקדמותו בהליך הטיפולי. הנאשם, לא אמר נואש, ואף ניתן לומר שבשלב מסוים של ההליך לא הייתה זו רק עננת ההרשעה שריחפה מעל ראשו, אלא כבר היה מדובר בנאשם אשר הפנים את המניעים אשר הובילו אותו להתנהגות האמורה וביקש להעמיק עוד ועוד אודותיהם.

מסכים אני עם דברי ב"כ הנאשם בכל הנוגע לשאלת הזמן, מעל ל 7 שנים חלפו מאז ביצוע העבירות. במשך כל התקופה לא בוצעה עבירה על ידי הנאשם, והדחיות הרבות בתיק מקורן בשתיים, האחת המצב הבריאותי אשר שרר במדינה ולאחר מכן המצב הביטחוני, השנייה הוא התהליך הממושך, האינטנסיבי אותו עבר הנאשם.

לבית המשפט אחריות, התלויה במדיניות הענישה הנוהגת, אך לצד זאת ישנן עובדות ונסיבות הספציפיות ונכונות לכל מקרה ומקרה.

צודקת המאשימה כי הנאשם אינו עומד בתנאים להחרגה מן הכלל, אלה שנקבעו בהלכת כתב. אך כפי שקבעתי במקרים קודמים מדובר במתווה שאינו טומן בחובו התקיימותם של שני תנאים המצטברים: סוג העבירה המאפשר הימנעות מהרשעה וכן העובדה שהרשעת הנאשם עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו, אלא במתווה המקיים קשר של "כלים שלובים".

המתווה, לטעמי אומר כי ככל שהעבירה חמורה יותר, יתקשה, עד מאוד, בית המשפט לוותר על הרשעת הנאשם. ותידרש פגיעה, כמעט אנושה, בשיקום הנאשם, על מנת שבית המשפט יוכל לעשות כן.

בהתאמה, ככל שהעבירה בנסיבותיה הספציפיות, "קלה יותר" וקיימת פגיעה בשיקום הנאשם, גם אם לא קונקרטיית לזמן הנתון, יוכל בית המשפט לשקול בחיוב את אי הרשעת הנאשם.

הנאשם מתאים לקטגוריה זו, הוא הוא הצעיר "שכל עתידו לפניו", למרות שלא ניתן להבטיח באופן ברור כי הרשעה יכולה לפגוע בו ובעתידו המקצועי, מסלול החיים בו מהלך הנאשם וזה שטווה לעצמו, מצביעים בבירור על כך כי האפשרות העתידית לפגיעה זו שרירה וקיימת.

יתרה מכך, עיון בעניינם של אחרים, אשר הרשעה יכולה הייתה "אי שם" בעתידם הרחוק לפגוע בהם העלתה כי בית המשפט נמנע מהרשעה. קל וחומר במקרה שלפני, בו הדברים ברורים ובהירים לכל בר דעת, אפילו בהעדר אינטרס קונקרטי ממשי היא זה נכון וניתן לומר שהאינטרס הציבורי, נסוג משאלת שיקומו של הנאשם (כך קבעתי במספר פסקי דין ת"פ 50877-11-19 מ"י נ' גולני 28.06.21):

" ניתן לומר, בתמצית, כי כאשר מדובר באדם צעיר שעתידי לפניו, שאינו יודע היכן ימצא דרכו ולכן אינו יכול להצביע על נזק קונקרטי שייגרם לו אם יורשע, ובעיקר שכל חייו עד אותו מקרה התאפיינו בנורמטיביות מוחלטת, באופן המאפשר לקבל כפשוטו את הסברו להחזקת הסכין, שגם אם לא ניתן להגדירו כ"כשר", ניתן להתרשם מתמימותו ומהיותו "תקלה" שנפלה בדרכו במהלך חייו הנורמטיביים:

או אז- נטיית תהיה ליתן משקל גבוה יותר מהרגיל לאפשרות המציאותית, והלא בלתי סבירה, שהרשעה תחבל במסלול חייו הנורמטיבי של אותו נאשם, באופן שתרומו הפוטנציאלית לחברה ולציבור תהיה מופחתת, כך שגם האינטרס החברתי והציבורי ימצאו חסרים ובמכלול השיקולים מכאן ומכאן יגבר השיקול המוצא- כבקשתו- לאפשר לו "להמשיך את חייו הלאה", ללא מכשולים.

העמקה בנסיבות חייו של הנאשם מצירות קיומה של "קרקע פוריה" לביצוע עבירה מסוג זה.

הנאשם התגייס באופן מלא, המעורר השתאות, לטיפול ארוך ומשמעותי, חרף הקשיים הכרוכים בכך וזאת בהתחשב בכך כי מדובר במעורבות ראשונה ויחידה של הנאשם בפלילים.

לאחר ששקלתי את הדברים מצאתי כי ביכולתו של האינטרס הציבורי "לספוג" אי הרשעה, כאשר יש לזכור כי הענישה היא לעולם אינדיבידואלית.

באיזון בין השיקולים סבורני כי יש להימנע מהרשעת הנאשם.

אני מבטל את הרשעת הנאשם, וקובע שביצע את העבירה המיוחסת לו בכתב האישום המתוקן.

אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. צו מבחן לתקופה בת 12 חודשים, הנאשם יהא בפיקוח שירות המבחן. המזכירות תעביר העתק הפרוטוקול לשירות המבחן.
2. של"צ בן 350 שעות לתועלת הציבור, שירות המבחן יכין תכנית של"צ שתובא לאישורו של בית המשפט, בתוך 45 יום מהיום.
3. אני מחייב את הנאשם להצהיר כי אם יעבור הנאשם בתוך שנה מהיום את העבירה אשר נקבע כי ביצע ישלם סך של 8,000 ₪. יסרב להצהיר, ייאסר למשך 20 ימים. הצהרת הנאשם נרשמה לפני.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתנה היום, י"ד טבת תשפ"ה, 14 ינואר 2025, בהעדר הצדדים.